

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR

FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - JULY -2020

SPECIALISED SUBJECT : DRAVYAGUNA VIGYAN

NAMARUPA VIGYANA(AYURVEDA & MODERN PHARMACOGNOSY) -PAPER - I

Date :07-07-2020
Tuesday

Time : 10:00 a.m. to 01:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. औषधिनां नामकरण क्रमान सोदाहरणं वर्णयत तथा अद्यतन संदर्भे तस्य प्राधान्यं लिखत ।
Explain method of naming a drug with suitable examples and its relevance in present context.
2. निम्न लिखितानां द्रव्याणां बाह्य रचनात्मक विषये सत्यासत्यतां संदेहनिवारणार्थं क्रमानि च विवेचयत ।
Write in detail about the morphological characters in regard to restore the controversy of following drugs.
A. पर्पट | Parpata B. शंखपुष्पी Shankhapushpi C. जीवन्ती Jivanti
3. संक्षेपेण वर्णयत । Describe in brief.
(a) औषधद्रव्य मानकीकरणम् ।
Methods of drug standardization.
(b) कुटज एवं बिल्वस्य रचनात्मक प्रत्येकतां लिखत ।
Write distinguishing morphological features of Kutaja and Bilva
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
(a) अरण्यजीवी एवं जीववैविध्य अधिनियमः ।
Wild life and Bio diversity Act.
(b) आयुर्वेद औषधद्रव्य आयात-निर्यात सांदर्भिक अनुशासनम् ।
Regulation for import and export of Ayurvedic drugs.
(c) विनाशात्ययिक औषध द्रव्याणि ।
Endangered medicinal plants.
(d) अंगांश संवृद्धि एवं तस्य आयुर्वेदसंदर्भे प्रस्तुतीकरणम् ।
Tissue culture and its application in ayurveda.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR

FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - JULY -2020

SPECIALISED SUBJECT : KAYACHIKITSA

FUNDAMENTALS OF KAYACHIKITSA -PAPER - I

Date :07-07-2020
Tuesday

Time : 10:00 a.m. to 01:00 p.m.

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 त्रिविध परीक्षां विविच्य तमकश्वासरोगस्य निदाने तस्याः उपयोगितामपि च प्रतिपादयेत् ।
Describing Trividha Pariksha, elaborate its utility in the diagnosis of case of Tamaka Shvasa.
- 2 किं नाम नैमित्तिक रसायनम् ? स्व प्रतिरक्षित व्याधिनां प्रतिकारार्थं एवं चिकित्सायां तस्य उपयुक्ततां लिखत ।
Defining the term Naimittika Rasayana, mention the role of Naimittika Rasayana in the prevention and management of auto immune disorders.
- 3 राष्ट्रीय स्वास्थ्य कार्यक्रमे प्रकाशं दर्शयन्, तस्य अन्तर्गत वृद्धानां स्वास्थ्य रक्षणार्थं कार्यक्रमे विषयं लिखत ।
Mentioning the highlights of National Health Programme, write in detail about National Health Programme for health care of elderly.
- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.
 - (a) चिरकारी अवरुद्ध फुफ्फुसीय व्याधेः नैदानिकानि परीक्षणानि ।
Diagnostic test for COPD.
 - (b) मधुमेह रुग्णस्य आहारतालिकाः । Diet chart for the patient of Madhumeha.
 - (c) वाजीकरणस्य उपयोगिताः । Utility of Vajikarana.
 - (d) चिकित्सकीय अनुसंधानस्य नैतिक सिद्धान्तः । Ethical principles of clinical research.
 - (e) प्रतिकूल औषध प्रतिक्रिया । Adverse drug reaction.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR

FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - JULY -2020

SPECIALISED SUBJECT : DRAVYAGUNA VIGYAN

GUNA KARMA VIGYAN (AYURVEDIC & MODERN PHARMACOLOGY –PAPER - II

Date :08-07-2020

Time : 10:00 a.m. to 01:00 p.m.

Wednesday

सूचना - सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

- 1 रसोनिपाते द्रव्याणां ।। इति श्लोकस्य पादमपूरयित्वा चक्रपाणिपुरःस्सरं विस्तारेण वर्णयत ।

Write the full form of the Shloka रसोनिपाते द्रव्याणां ।। and explain it with the view of Chakrapani.

- 2 औषधस्य कार्मुकता संखेपेन वर्णयित्वा हेपाटो प्रोटेक्टिव, डायुरेक्टिक्स एवं एन्टी इन्फ्लामेटोरी परिक्षण प्रायोगिक औषधि विज्ञानम् मतेन लिखतः ।

Write in brief about the principles and mechanism of drug action and describe the experimental pharmacological methods for hepatoprotective, diuretics and anti-inflammatory study.

- 3 आयुर्वेदे प्रयुक्तः विष औषधि नामानि लिखित्वा तेषां शोधनस्य आवश्यकताम् वर्णयत । भारतीय आयुर्वेद योग संग्रह मतेन कुपिलु, भल्लातकः, गुज्जा तथा धतुरास्य शोधनं वर्णयित्वा तेषां शोधन पश्चात् परिवर्तनम् वर्णयतः ।

Enlist the poisonous drugs used in Ayurveda, give a brief note on necessity of their Shodhana and mentioned the AFI recommended Shodhana methods of Kupilu, Bhallataka, Gunja and Dhatura and the effect of Shodhana on them.

- 4 टिप्पणी कार्याः । Write short notes.

- (a) कटुकास्य गुण-कर्मः । Guna-Karma of Katuki.
(b) आरगवधस्य गुण-कर्मः । Guna – Karma of Aragvadha.
(c) जिवन्तीस्य गुण-कर्मः । Guna – Karma of Jeevanti.
(d) गोधुम तथा पैयास्य गुण-कर्मः । Guna – Karma of Godhuma and Peya.
(e) रसायनः । Rasayana.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR

FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - JULY -2020

SPECIALISED SUBJECT : KAYACHIKITSA

SAMANYA ROGA CHIKITSA -PAPER - II

Date :08-07-2020
Wednesday

Time : 10:00 a.m. to 01:00 p.m.

सूचना: सर्वे प्रश्नाः समानभारः। All questions carry equal weightage.

1. 'लीनं पक्काशयस्थं वाऽप्यामं म्रावं सदीपनैः' कस्मिन् रोगे इति उक्तं ससन्दर्भे वर्णयत्, तस्य रोगस्य निदानाः, भेदाः चिकित्सायाः च ससन्दर्भे विवेचनीयाः।

'लीनं पक्काशयस्थं वाऽप्यामं म्रावं सदीपनैः' - Mentioning its details with reference and write the causes, types and treatment of this disease along with reference.

2. जी. ई. आर. डी. को नामः ? तस्य आयुर्वेद विज्ञाने सादृश्यं स्थापयित्वा तस्य प्रशमनोपायाः वर्णनीयाः।

What is meant by G.E.R.D? Establish correlation of this disease as per Ayurveda and describe the treatment of it in detail.

3. मूत्रवहस्रोतोजन्य व्याधिनामुल्लेखं कृत्वा वृक्क संयास निपात व्याधेः चिकित्सायाः उल्लेखनीयः।

Mentioning the names of diseases of Mutravaha Srotasa, write in detail the line of treatment of Renal failure.

4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -

- (a) ल्युकेमिया चिकित्सा लक्षणानि च।

Treatment and symptoms of leukamia.

- (b) 'यस्योच्चारं विनामूत्रं कोऽर्थ' ?

Explain - 'यस्योच्चारं विनामूत्र'.

- (c) शाखाश्रितकामला चिकित्सोपक्रमः।

Treatment of Shakhashrita Kamala.

- (d) मेदोरोगस्य उपद्रवा एवं चिकित्सा।

Complications and management of Medoroga.

- (e) आमवातस्य चिकित्सासूत्रं।

Chikitsa Sutra of Amavata.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR

FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - JULY -2020

SPECIALISED SUBJECT : DRAVYAGUNA VIGYAN

PRAYOGAVIGYANA (PHARMACOTHERAPEUTICS/CLINICAL PHARMACOLOGY) – PAPER - III

Date :09-07-2020

Time : 10:00 a.m. to 01:00 p.m.

Thursday

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. किं नामानुपानः ? पथ्याऽमृतायौः विविधामयेषु मात्राऽनुपानपूर्वकं सयुक्तिकं प्रयोगः विवेचयत् ।
What is Anupana ? Describe the rational therapeutic uses of Pathya and Amruta with different anupanas for different ailments.
2. पथ्यसेतिगदार्त्तस्य किमौषध निषेवणैः ।
पथ्येऽसतिगदार्त्तस्य किमौषध निषेवणैः ॥ - श्लोकमिदं विशदिकृतः ।
Explain the above verse in detail.
3. अधोलिखितानां रोगेषु सामान्येन उपयुज्यमानानां केषाञ्चित् पञ्चानां द्रव्याणां सयुक्तिकं कार्मुकतविं वर्णयेत् ।
Describe any five drugs commonly used for the treatment of following diseases along with their mode of action.
 - (i) पाण्डु - Pandu.
 - (ii) उदर - Udara.
 - (iii) शोथ - Shotha.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) जी.सी.पी.
G.C.P.
 - (b) फार्माकोजिनोमिक्स ।
Pharmacogenomis.
 - (c) आयुर्वेदे औषधि सतर्कतास्य आवश्यकता ।
Importance of Pharmacovigilance in Ayurveda.
 - (d) क्लिनीकल फार्माकोलोजी ।
Clinical Pharmacology.
 - (e) ड्रग्स इन्टरेक्शन ।
Drug interaction.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR

FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - JULY -2020

SPECIALISED SUBJECT : KAYACHIKITSA

VISHISHTA ROGA CHIKITSA – PAPER - III

Date :09-07-2020
Thursday

Time : 10:00 a.m. to 01:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः। All questions carry equal weightage.

1. अर्दितरोगस्य हेतुपूर्वकं सम्प्राप्तिं वर्णयित्वा, तस्याः लक्षणानि परीक्षाः परीक्षणानि तथा चिकित्सा सविस्तरं प्रतिपादयत्।
Mentioning the etiopathogenesis of Ardita Roga, write its sign, symptoms, clinical examination, investigations and management in detail.
2. चयापचयजनित विकाराणां हेतुपूर्वकं सम्प्राप्तिं लिखित्वा, तस्याः परीक्षणानि, उपद्रव एवं चिकित्सा सूत्राणि सविस्तरं प्रतिपादयत्।
Mentioning the etiopathogenesis of Metabolic Syndrome, write in detail its investigations, complications and line of treatment in detail.
3. अपस्मार रोगस्य हेतु, सम्प्राप्तिं वर्णयित्वा, तस्याः भेदाः, लक्षणानि, परीक्षणानि तथा चिकित्सा सविस्तरं लिखतः।
Describe the causes, pathogenesis, types, sign and symptoms, investigations and management of Apasmara Roga.
4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -
 - (a) चिकनगुनिया व्याधीनां निदान, लक्षणानि एवं चिकित्सा।
Causes, symptoms and management of chikungunya.
 - (b) गृध्रसी रोगस्य परीक्षणानि एवं चिकित्सा।
Investigations and treatment of Gridhrasi.
 - (c) एथेरोसक्लरोसिस हेतु एवं चिकित्सा।
Causes and treatment of Atherosclerosis.
 - (d) एडीसन् व्याधीनाम् हेतु, परीक्षणानि एवं चिकित्सा।
Causes, investigations and treatment of Addison's disease.
 - (e) फिरंग रोगस्य हेतु, परीक्षणानि एवं चिकित्सा।
Causes, investigations and treatment of Phiranga Roga.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR

FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - JULY -2020

SPECIALISED SUBJECT : DRAVYAGUNA VIGYAN

NIGHANTU & YOGA VIGYANA (MATERIA MEDICA & FORMULATIONS)– PAPER – IV

Date :10-07-2020

Time : 10:00 a.m. to 01:00 p.m.

Friday

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः। All questions carry equal weightage.

1. भावप्रकाशनिघण्टोः लेखकस्य परिचयं, ग्रन्थप्रतिपादनशैली, विषयविन्यासं तथा च औषधीनां वर्गीकरणे अस्यनिघण्टोः किं वैशिष्ट्यमिति स्पष्टयत।

Delineate about the author, way of presentation, subject contain and the method of classification of the drugs in Bhavaprakasha Nighantu.

2. मदनपालनिघण्टोः परिचयं दत्त्वा अस्यकर्ताकालविषयोपरीनिबन्धो लेख्यः तथा च राजनिघण्टुनासहमदनपालनिघण्टोः तुलनामपिकार्या।

Write an essay on Madanapala Nighantu and provide a comparative data on Madanapala Nighantu and Raja Nighantu.

3. निघण्टु विकासक्रममवलम्ब्यनिबन्धं निरूपयतः।

Write about the development and evolution of Nighantu texts.

4. टिप्पणी कार्या : Write short notes -

- (a) कष्मोसिटुकालः।

Cosmoceuticals.

- (b) डाटावेस्ओनमेडिसिनाल् प्लान्ट्स।

Database on Medicinal Plants.

- (c) हर्वाल्एक्स्ट्राक्ट।

Herbal extract.

- (d) भारतियभेषजसंहिता।

The Ayurvedic Pharmacopoeia of India.

- (e) भारतिय आयुर्वेदयोगसंग्रहोक्त द्वय एकल औषधिकल्पनाः।

Two 'Ekal Aushadhakalpana' mentioned in AFI.

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR

FINAL YEAR M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - JULY -2020

SPECIALISED SUBJECT : KAYACHIKITSA

ADVANCES IN KAYACHIKITSA – PAPER – IV

Date :10-07-2020
Friday

Time : 10:00 a.m. to 01:00 p.m.

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समानभारः । All questions carry equal weightage.

1. कायचिकित्सा विषये प्रात्यक्षिक चिकित्सायां चिकित्सात्मक अनुसंधानस्य सहभागं वर्णयत ।
Explain the role of clinical research in Kayachikitsa in regards of clinical medicine.
2. इम्युनो मोड्युलेशन विषये आयुर्वेदशास्त्रस्य सहयोगित्वं वर्णयत ।
Describe in detail role of Ayurveda in Immuno Modulation.
3. जराजन्य विकाराणां वर्णनं कृत्वा तेषां चिकित्सां च लिखत ।
Describe the disorders occurring due to aging along with its management.
4. टिप्पणी कार्या - Write short notes -
 - (a) सिक बिल्डिंग सिन्ड्रोम ।
Sick Building Syndrome.
 - (b) हृद्रोगीणां पुनरारोग्य स्थापनम् ।
Rehabilitation in a patient with cardiac disease.
 - (c) सद्यःकालीन रसायन चिकित्साप्रयोगाः ।
Advance in 'Raasayana' Chikitsa.
 - (d) निदाने एवं चिकित्साकर्मनिर्धारणे ट्युमर मार्कर्स ज्ञानस्य उपयोगः ।
Use of Tumor markers in diagnosis and assessment of management
 - (e) अवयव प्रत्यारोपण प्रक्रियायां नैतिक एवं न्यायालयीन विषयाः ।
Ethical and legal issues involved with organ transplantation.

